

İskender BAYHAN
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan** tarafından Anayasa'nın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 16.01.2026

İskender BAYHAN
İstanbul Milletvekili

Gebze Organize Sanayi Bölgesi'nde (Tembelova) faaliyet gösteren Smart Solar fabrikasında Birleşik Metal-İş Sendikası'nda örgütlü işçilerin yürüttüğü toplu iş sözleşmesi süreci, patronun sıfır zam dayatmasıyla başlamış; ardından grev kırılcılığı, işten çıkarmalar ve açık hukuksuzluklarla daha da derinleşmiştir. İşçilere son olarak önerilen 3 bin TL (yaklaşık %6) zam teklifinin reddedilmesinin ardından grev kararı alınmış; bugün itibarıyla grev 87 günü geride bırakmıştır.

Grev süreci boyunca, aralarında dört işyeri temsilcisinin de bulunduğu toplam 44 işçi işten çıkarılmış, sendikal örgütlülük, grev hakkı ve iş güvencesi doğrudan hedef alınmıştır. Grev kararının alınmasının ardından Smart Solar patronu, fabrikadaki üretim malzemelerini çıkararak üretimi fason atölyelere kaydırmış, böylece 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'na açıkça aykırı biçimde grev kırılcılığı yapmıştır. Patronun, polis eşliğinde bir tır dolusu malzemeyi fabrikadan çıkardığı, işçilerin bu hukuksuzluğa karşı koymasının ise polis müdahalesiyle engellendiği bilinmektedir. Grev kırılcılığına karşı malzeme çıkışını engelleyen işçiler hakkında bu kez mahkeme kararları çıkarılmış, hukuksuzluk yargı eliyle sürdürülmüştür.

Bu süreçte iktidar ve ilgili kamu kurumları, patronun yasa tanımaz uygulamaları karşısında sessiz kalmış; buna karşın grev hakkını kullanan işçiler sistematik biçimde engellenmiştir. Gebze'de fabrika giriş-çıkışlarının açılması yönünde verilen mahkeme kararlarıyla Smart Solar patronu fiilen korunmuş; işçilerin sendikal hakları, grev hakkı ve iş güvencesi aynı anda ihlal edilmiştir. Böylece tek bir fabrikada, Anayasa, iş yasaları ve sendikal haklar zincirleme biçimde çiğnenmiştir. Ayrıca işçiler, grev kırılcılığının Kayseri'de bulunan Vespa Enerji üzerinden yürütüldüğünü kendi imkânlarıyla tespit etmiş; bu durumun yaklaşık 20 gündür belgeli olmasına rağmen Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na yapılan başvurular sonuçsuz bırakılmıştır. İşçiler, Gebze'den Kayseri'ye giderek hukuksuzluğu bizzat belgelemek zorunda kalmıştır. Bu tablo, iktidarın işçilere ve sendikal haklara yaklaşımını açıkça ortaya koymaktadır.

Nitekim bir süre sonra, grev sürecinde tırların fabrikadan çıkarıldığı, üretimin fiilen devam ettiği ve grev kırılcılığı yapıldığı hususu mahkeme tarafından da tespit edilmiş, sendika bu konuda haklı bulunmuştur. Buna rağmen, yasal grev sürerken mahkeme kararıyla hukuksuzluğu sabit olan sevkiate engel oldukları gerekçesiyle işçiler işten çıkarılmıştır. Dahası, bu işten çıkarmalar 4857 sayılı İş Kanunu'nun 25. maddesi kapsamında

değerlendirilmiş ve işçilere Kod 46 uygulanarak, işverenin derhal ve tazminatsız fesih yetkisi işletilmiştir.

Sonuç olarak, fiilen grev kırıcılığı yapan patron korunmuş, “hırsızlık ve güveni kötüye kullanma” gibi ağır sonuçlar doğuran bu kodlarla işten atılanlar grev hakkını savunan işçiler olmuştur. Başka bir ifadeyle, hukuksuz biçimde üretimi sürdüren ve malzeme kaçıran patron kollanmış; bu hukuksuzluğa karşı çıkan işçiler ise suçlu ilan edilmiştir.

Bu Bağlamda;

1. Gebze Organize Sanayi Bölgesi’nde faaliyet gösteren Smart Solar fabrikasında devam eden grev sürecinde, aralarında dört işyeri temsilcisinin de bulunduğu 44 işçinin işten çıkarılmasına ilişkin Bakanlığınızca herhangi bir inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa sonuçları nelerdir?
2. Yasal grev devam ederken fabrikadaki üretim malzemelerinin çıkarılarak üretimin fason atölyelere kaydırılması suretiyle gerçekleştirilen grev kırıcılığı hakkında Bakanlığınızın tespitleri nelerdir?
3. Yasal grev sürecinde gerçekleştirilen grev kırıcılığı, işten çıkarmalar ve sendikal faaliyetlerin engellenmesi; Anayasa’nın 54. maddesinde güvence altına alınan grev hakkının ihlali ve sendikal özgürlüklerin ortadan kaldırılması anlamına gelirken, bu fiiller nedeniyle Smart Solar hakkında idari para cezası, ceza sorumluluğu ve sendikal tazminat yaptırımları neden işletilmemiştir?
4. Grev sürecinde Smart Solar patronunun polis eşliğinde tırlarla malzeme çıkarması hangi hukuki gerekçeye dayanmaktadır? Kolluk kuvvetlerinin grev kırıcılığı niteliği taşıyan bu faaliyetlerde görevlendirilmesi kimin talimatıyla gerçekleşmiştir?
5. Grev kırıcılığına karşı fabrikanın malzeme çıkışını engellemeye çalışan işçiler hakkında mahkeme kararları çıkarılırken, patronun hukuka aykırı sevkiyatına ilişkin neden etkili bir yargısal ve idari işlem tesis edilmemiştir?
6. Grev kırıcılığının Kayseri’de bulunan Vespa Enerji üzerinden yürütüldüğüne ilişkin belgeli başvurulara rağmen, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı neden yaklaşık 20 gündür herhangi bir işlem yapmamıştır? Bu başvurular kapsamında iş müfettişi görevlendirilmiş midir?
7. Kayseri’de bulunan Vespa Enerji tesisinde, Smart Solar’a ait kalite, bakım ve üretim personelinin fabrika sahasına girdiğinin işçiler tarafından tespit edilmesi; Smart Solar logolu, sevkiyata hazır kolilerin görülmesi ve grev sürecinde üretime geçilerek üretim hızını artırmaya yönelik taktik ve yöntemlerin geliştirildiğinin açık olması karşısında, bu fiillerle ilgili olarak grev kırıcılığı kapsamında herhangi bir idari veya cezai soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa sonuçları nelerdir?
8. Mahkeme tarafından grev sürecinde üretimin devam ettiği ve grev kırıcılığı yapıldığı tespit edilmiş olmasına rağmen, bu hukuksuzluğa engel olan işçilerin 4857 sayılı İş Kanunu’nun 25. maddesi (Kod 46) kapsamında tazminatsız olarak işten çıkarılmasının hukuki dayanağı nedir?
9. “Hırsızlık ve güveni kötüye kullanma” gibi ağır ithamlar içeren Kod 46’nın, sendikal faaliyetler ve yasal grev süreçlerinde baskı ve yıldırma aracı olarak kullanıldığı açıkken, bu hukuka aykırı uygulamalardan geri dönülmesi ve işçilerin uğradığı hak kayıplarının giderilmesi için Bakanlığınız hangi somut adımları atacaktır?
10. Kamu teşvikleriyle büyüyen, yüksek kâr ve yatırım rakamları açıklayan Smart Solar’ın grev hakkını fiilen ortadan kaldıran uygulamalarına rağmen Bakanlığınızın etkili bir denetim ve yaptırım mekanizması işletmemesinin gerekçesi nedir?

11. 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun 68. maddesi uyarınca, yasal grev sırasında grevdeki işin başka işçiler tarafından görülmesi ve grevin etkisini kırmaya yönelik her türlü faaliyetin yasak olduğu açıkken; Smart Solar grevi sürecinde mühendis, insan kaynakları ve beyaz yakalı personelin üretime dâhil edilmesi, işçilerin prim ve promosyon vaatleriyle grevden vazgeçirilmeye çalışılması ve üretimin fiilen sürdürülmesi suretiyle gerçekleştirilen bu fiiller hakkında Bakanlığınız neden grev kırılcılığı kapsamında işlem tesis etmemiştir?
12. Grev sırasında işyeri sendika temsilcileri de dahil olmak üzere gerçekleşen işten çıkarmaların, grev hakkını fiilen ortadan kaldırmaya yönelik bir uygulama olduğu açıkken; Smart Solar grevi kapsamında temsilciler dâhil işten çıkarmalara karşı Bakanlığınız tarafından neden koruyucu ve önleyici bir işlem tesis edilmemiştir?
13. Yasal grev sürecinde gerçekleştirilen grev kırılcılığı ve buna bağlı olarak yapılan işten çıkarmaların hukuka aykırı olduğu açıkken, bu hukuksuzluktan geri adım atılması, sorumlular hakkında işlem yapılması ve işten çıkarılan işçilerin işlerine iade edilmesi için görevinizi yerine getirerek herhangi bir somut adım atacak mısınız?
14. "Barajsız sendika, yasaksız grev, güvenceli iş" talepleriyle on binlerce işçinin imzasıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunulmuş ve halen yasalaşmayı bekleyen sendikal hak ve özgürlüklere ilişkin kanun teklifi (Esas no: 2 / 3163), Smart Solar örneğinde görüldüğü üzere; yetkiye itiraz yoluyla örgütlenmenin engellenmesi, baskı ve tazminatsız fesihlerle iş güvencesinin ortadan kaldırılması ve grev hakkının fiilen kullanılamaz hâle getirilmesi gibi uygulamaların önüne geçmeyi hedeflemektedir.

Bakanlığınız bu kanun teklifinin ivedilikle hayata geçirilmesi, benzer hukuksuzlukların tekrar yaşanmaması ve işçilerin sendikal hak ve özgürlüklerinin güvence altına alınması için hangi somut adımları atacaktır?